

Möjligheternas Solna.

Kommunalt handlingsprogram för Liberalerna Solna 2023-2026

Solna möjligheternas stad – Kommunpolitiskt handlingsprogram 2023-2026

Innehåll

Liberalism - en idé för alla	2
Ett välkomnande Solna	2
Delaktighet	2
Integration	3
Hedersrelaterat våld och förtryck	3
Ett snyggt Solna	4
Ett tryggt Solna	4
Ett tillgängligt Solna	5
Solnamodellen – väg tillbaka till arbete	5
Äldreomsorg	6
Funktionshinderfrågor	7
Socialtjänst	8
Fokus på unga lagöverträdare	9
Demokrati och likabehandling	9
Ett hållbart och levande Solna	11
Stadsbyggnad	11
Natur och kulturmiljö	13
Kommunikationer	14
Ett lärande Solna	16
Ledarskapet	16
Förskola med kvalitet	17
Lärare	18
Eleven i centrum	18
Fritidshemmen	21
Folkbildning – biblioteken, en grundpelare	21
Kultur	22
Idrott och fritid	23

Liberalism - en idé för alla

De flesta partier har specifika intressegrupper vars behov skall tillgodoses. Liberalerna är däremot ett idéparti som kämpar för individen. För alla individer. Liberalismen och Liberalerna exkluderar ingen.

Friheten och rättigheter måste försvaras! Liberalismens utgångspunkt är den enskilda människans frihet och möjlighet att kunna utvecklas och göra sina egna livsval. Vi liberaler vill förbättra varje individs chanser i livet genom att verka för att alla ska ha goda förutsättningar, oavsett varifrån vi kommer, av vilket kön vi är eller om vi har en funktionsnedsättning. Vi vill öka friheten för dem som har minst livsutrymme. Friheten får inte bli ett privilegium för ett fåtal. Den individuella friheten kan bara begränsas av en annan medmänniskas lika rätt till samma frihet. Liberalismens idéhistoria har djupa rötter och dess tankegångar ligger till grund för mycket av det vi människor idag tar för givet, såsom åsikts-, yttrande-, religions- och tryckfriheten, demokratin, rösträtten och kvinnors och mäns lika värde. Rättigheter som vi liberaler värderar högt och som inte går att ta för givna. De behöver försvaras och utvecklas.

Ett Solna för solnaborna I Solna blandas storstadens puls med närheten till naturen. Hit flyttar människor från när och fjärran för att leva, arbeta och förverkliga sina drömmar. Liberalismens grund är varje människas frihet att förverkliga sina drömmar och fatta egna beslut. Vi liberaler vill därför att var och en som lever i Solna ska ha möjlighet att skapa sig ett gott liv. Det uppnår vi genom en väl fungerande välfärd som präglas av valfrihet, tillgänglighet och kvalitet. Alla verksamheter – oavsett om de drivs i kommunens egen regi eller av privata utförare – ska leva upp till högt satta mål. Det vill vi uppnå, i samarbete och transparens med olika aktörer, för att säkerställa god förvaltning av Solnabornas skattemedel.

Liberalernas politik Liberalerna strävar efter en hållbar tillväxt och utveckling och ett socialt ansvarstagande för alla stadens invånare. Liberalerna har ingått i olika koalitioner som framgångsrikt har styrt staden sedan 1998. Nu söker vi ditt förtroende för att få vara med och leda staden i ytterligare en mandatperiod, och därmed stärka inflytandet för **socialliberal politik**. En politik där individuell frihet och ansvar står i centrum. Tre bärande teman beskriver hur Liberalerna ser på Solnas framtid. Liberalernas Solna ska vara **välkommande, hållbart och levande** samt **lärande!**

Ett välkommande Solna

Solna är en fantastisk stad som många söker sig till. Solna växer och ändrar karaktär till en stad som präglas av mångfald, kreativitet och framtidstro. Liberalerna vet att mångfald är en tillgång som ska tas tillvara på bästa sätt. Ett samhälle där vi får vara olika är ett rikare samhälle. Varje människa ska ha rätt att forma sin identitet och leva sitt liv utifrån sina egna förutsättningar.

I Liberalernas Solna är det självklart att man möts med respekt i alla stadens verksamheter. Verksamheterna ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, ursprung eller funktionsnedsättning.

I Liberalernas Solna ska alla känna sig välkomna!

Delaktighet

Det finns gott om goda krafter i Solna. Bland andra gör kulturföreningar, sportklubbar, miljöorganisationer, företag, pensionärsföreningar och enskilda ovärderliga insatser för att skapa ett Solna där var och en kan hitta sin plats och komma till sin rätt. Liberalerna vet att ett aktivt civilsamhälle kan fungera som ett motmedel mot fördomar, diskriminering och ensamhet. Vi vill därför uppmärksamma de goda krafterna och ge dem goda förutsättningar till delaktighet.

1. För att alla Solnabor ska känna sig delaktiga är det viktigt att informationen från Solna stad finns tillgänglig på olika språk, och även på lättläst svenska. Informationen ska spridas i många olika kanaler, såväl digitala som skriftliga, och på ett sätt som tar hänsyn till allas olika förutsättningar.
2. Kommunens politiska beslutsfattande ska präglas av transparens och dialog. De digitala plattformarna för fullmäktiges sammanträden, samråd i stadsbyggnadsprocessen och diariehantering behöver därför utvecklas och moderniseras.
3. All diskriminering (på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder) måste aktivt motverkas överallt i kommunen.
4. Inga offentliga medel får användas till att främja odemokratiska organisationer eller föreningar som motverkar integration, jämställdhet och andra demokratiska värderingar.
5. Det ska vara lätt för alla att vara delaktiga och engagera sig i politiken. Så är det inte alltid när det gäller exempelvis småbarnsföräldrar eller personer med funktionsnedsättningar.
6. Alla som reser till Solna ska välkomnas med vägs skyltar med texten "Välkommen till Solna" vid infarterna.

Integration

Vi liberaler vill att staden aktivt ska uppmuntra individer som fått uppehållstillstånd att integreras i samhället. Det är minst lika viktigt som det första mottagandet. Vi vill främja ett inkluderande samhälle där var och en kan delta och bidra. En liberal integrationspolitik syftar till att ge var och en de verktyg som behövs för att växa som individ, försörja sig själv, hitta en bostad och fullt ut ta del av samhället.

7. Möten människor emellan skapar nätverk, gemenskap och bidrar på ett ovärderligt sätt till kunskaper om hur vårt samhälle fungerar. Föreningslivet är ett bra komplement till övriga integrationsinsatser och är något vi liberaler vill verka för, så att nyanlända snabbare kommer i jobb och in i ett socialt sammanhang.
8. Liberalerna vill att det erbjuds "medborgarutbildning" om Solna till människor som kommer till Sverige som vuxna och inte har något naturligt ställe att lära sig om hur lokalsamhället fungerar. Den ska komplettera den samhällsinformation för nyanlända som vi vill ska vara obligatorisk. Utbildningen ska också ta upp sociala koder och förväntningar vi har på varandra.
9. Det finns viktiga ideella satsningar för att skapa möten mellan nyanlända och etablerade Solnabor som vill dela med sig av sin stad och sig själva. Vi vill utveckla och stödja detta, och göra det möjligt för verksamheterna att etablera sig på fler ställen än stadsbiblioteket i Solna centrum.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Som liberaler är vi stolta över att Solna tar ett stort ansvar för att människor på flykt undan krig och förföljelse ges chans till en fristad. Samtidigt innebär det nya utmaningar för jämställdheten att många nyanlända kommer till Sverige från länder där jämställdheten inte hunnit lika långt. Både kvinnor och män, flickor och pojkar som kommer hit för att börja en ny tillvaro ska direkt vid ankomsten få information om att Sverige är ett land där alla oavsett kön har lika rättigheter och rätt att bestämma över sitt eget liv. Hedersrelaterat våld mot kvinnor är det mest extrema uttrycket för en skev maktrelation mellan män och kvinnor. Även pojkar och män kan utsättas för detta våld liksom hbtqi-personer och personer med funktionshinder. Att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck är därför en viktig fråga för liberalerna.

10. Liberalerna stödjer Solnas strategi för arbetet att förhindra och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. En ny handlingsplan togs fram 2021 som beskriver stadens förebyggande arbete samt samverkan med externa aktörer som till exempel polisen, brottsofferjouren och Agera Kvinnojour. Liberalerna kommer att driva på för att de nya åtgärdsplanen efterföljs.

11. Föreningar och organisationer som arbetar med hedersfrågor ska erhålla ökat stöd.

12. Skolans roll som värdegrundsskapare är central i arbetet att förhindra och förebygga hedersvåld och förtryck.

13. I Solna ska vi inte ha könsseparerade badtider eller gymnastiklektioner. Vi ska inte heller ge kommunalt stöd eller upplåta kommunens lokaler till verksamheter som av kulturella eller religiösa skäl förbjuder barn eller vuxna av olika kön att delta tillsammans i verksamheterna.

Ett snyggt Solna

Solna är en stad full av liv. Torg och parker ska vara inbjudande och ge utrymme för var och en. Stadsmiljön ska vara välskött, trygg och skräpfri. De miljöer som staden ansvarar för och som är nergångna ska rustas upp. Liberalerna vill bevara och utveckla Solnas fantastiska kombination av stadsmiljö, parker och grönområden. Solna stad har tagit fram ett genomförandeprogram av Solna stads grönplan i december 2021. Programmet beskriver varje stadsdels egna unika förutsättningar och ger förslag på åtgärder för mer grönska, biologisk mångfald och möjligheter till rekreation och vila för Solnabor och besökare.

14. Rusta upp alla gångstråk så att de är tillgängliga för personer med rörelsenedsättning. Kvaliteten ska vara som i jämförbara kommuner. Kantstenar ska fasas av för att öka tillgängligheten för barnvagnar och rullstolar.

15. Rondeller och parker ska underhållas kontinuerligt så att de inte förfaller. Döda träd och buskar i gatumiljön ska ersättas. Rondellerna ska vara vackra men lättskötta.

16. Dammar och andra vattenförekomster ska vara välskötta och tillgängliga. Exempelvis gäller detta Brunnsvikens och Huvudstas stränder, Solparken, Igelbäcken, Fröfjärdsparken m.fl. platser.

17. Snöröjning, sandning, sopning och lövborttagning måste fungera tillfredsställande så att staden blir tillgänglig och trygg för alla.

18. Papperskorgarna behöver bli flera och tömningen mer frekvent. Många Solnabor upplever fortfarande att det är skräpigt. Liberalerna vill installera fler smarta papperskorgar, alltså papperskorgar försedda med teknik för att komprimera soporna och signalera när det är dags för tömning.

19. Även skogsområdena ska hållas snygga och rena från skräp.

Ett tryggt Solna

Solna ska vara en trygg stad att bo och röra sig i. Överallt och hela tiden. Solna stad ska intensifiera arbetet med trygghetsinventeringar där invånarna själva fått ange vilka platser som känns otrygga. Vi vill att staden kontinuerligt med det som grund arbetar med att förbättra tryggheten och åtgärda de brister som kommer fram i trygghetsinventeringarna. Inventeringarna kan med fördel samordnas med motsvarande inventering av tillgängligheten – alla ska kunna röra sig tryggt i stadsmiljön.

20. Solna ska vara tryggt på dygnets alla timmar, i alla stadsdelar.

21. En öppen stadsmiljö är en trygg stadsmiljö. Liberalerna vill att det ska ske en total översyn av belysningen i Solna. Med bra belysning och skötsel av buskar ökar tryggheten i parkerna. Även på skolgårdarna är bra belysning viktig.

22. Tillgängligheten och tryggheten på gångvägar ska öka. Det ska vara möjligt för alla att ta sig fram oavsett om man går, cyklar eller tar sig fram med rullstol eller rollator. För ökad trygghet ska gångbanorna helst separeras från cykelbanorna.

23. Fler bänkar att vila på gör stadsmiljön öppnare och tryggare för äldre och alla andra. Det behövs även fler ramper för rullstolar och rollatorer.

24. Solna ska ha trygga miljöer runt skolor, fritids- och idrottsanläggningar. Vägarna dit ska vara säkra. Det gäller skolgårdar, övergångsställen, belysning och angöringsplatser. Vi vill också se fler hastighetsdämpande åtgärder vid skolor, bara hastighetsbegränsning räcker inte.

25. Liberalerna vill införa kameraövervakning på särskilt utsatta platser i Solna.

Ett tillgängligt Solna

Solna behöver bli en mer tillgänglig stad för människor med funktionsnedsättning. Liberalerna vill genomföra en bred tillgänglighetsinventering av Solnas gator, gångvägar och offentliga miljöer. Vi vill också inventera Solna stads kommunikationskanaler och digitala tjänster ur tillgänglighetssynpunkt.

26. Solna ska ta fram ett konkret åtgärdsprogram för att förbättra tillgängligheten, med ledning av en bred tillgänglighetsinventering av Solnas offentliga miljöer. Det ska finnas tydlig tillgänglighetsmärkning, fysiskt och digitalt, för offentliga lokaler och gångstråk, skolvägar, parker, lekplatser med mera. Det ska också framgå hur tillgängligheten är under vintertid.

27. Även tillgängligheten till Solna stadshus behöver förbättras. Bildtelefon saknas i stadshuset och det finns flera lokaler som är svåra att komma in i. Vi vill göra hemsidan tillgänglig och enkel att navigera.

28. Offentligt finansierade verksamheter har ett särskilt ansvar att vara tillgängliga och användbara också för personer med funktionsnedsättning.

29. Liberalerna vill att det ska vara särskilt lätt att finna information om tillgänglighet till lekplatser, fritidsgårdar och andra mötesplatser dit barn och ungdomar söker sig.

Solnamodellen – väg tillbaka till arbete

I Solna har Liberalerna varit pådrivande för att utveckla insatserna för att fler som står utanför arbetsmarknaden snabbare kommer i arbete. Tack vare detta har nyanlända kortare tid innan det första jobbet, och behovet av försörjningsstöd från socialtjänsten har minskat rejält. Vi kallar detta för Solnamodellen.

Solnamodellen tar bort hinder för att nå arbetsmarknaden och stärker individers kompetens. Via goda kontakter med näringslivet, en god kännedom om varje persons kompetens och arbetslivserfarenhet eller ytterligare kompetensutveckling, stärker Solnamodellen individers chanser att hitta vägen tillbaka till arbetslivet genom att matcha arbetssökande mot det som efterfrågas bland de lokala företagen.

30. Liberalerna vill fortsätta utveckla Solnamodellen. Solnamodellen är framgången bakom flera människors väg till egen försörjning. För en del är den också nyckeln till det svenska språket, bostad och ett socialt liv.

Äldreomsorg

Liberal politik innebär att var och en ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv, så länge det inte inkräktar på någon annans frihet. Den rätten gäller hela livet igenom och det är viktigt att lyssna på de åsrika och dra nytta av den erfarenhet och kunskap som finns hos dem, när stöd och hjälp ska utformas för att underlätta livet för äldre.

Boende

De flesta människor önskar bo kvar i sin egen bostad så länge som möjligt. Men om och när det blir för stora utmaningar i det egna hemmet erbjuder kommunen flera alternativ. Liberalerna är garanten för att det ska finnas många olika former av stöd i boendet för den som behöver det.

Seniorboende. Solna har ca 200 hyreslägenheter som förvaltas av kommunens fastighetsbolag Signalisten och fördelas genom en kö till seniorboende. Seniorskön är öppen för de som är skrivna i Solna och som har fyllt 60 år, men förtur kan ges till dem som är över 85 år. Bostäderna finns på fyra platser, Bollen, Hallen, Skytteholm och Palsternackan.

Boendeformen ger ett lugnt boende tillsammans med grannar i samma ålder som skapar trygghet och god grannsämja. Bostäderna ligger centralt och har närhet till butiker, kommunikationer och vårdcentral. De boende som är i behov av stöd i hemmet får det via hemtjänsten.

En ny boendeform för äldre, trygghetsboende, har diskuterats i Solna. Liberalernas inställning är att seniorboendet ska vara så tryggt att en ny kategori inte behövs.

Vård- och omsorgsboende. När det inte längre är möjligt att bo kvar i det egna hemmet med hjälp av hemtjänst och/eller anhörig på grund av hög ålder eller sjukdom får den äldre via biståndsbedömning plats på något av Solnas nio Vård- och omsorgsboenden. Hög ålder och ensamhet är ett bedömningskriterium. I dagsläget finns ca 500 platser och ingen kötid.

Kvaliteten på vården på Vård- och omsorgsboende är av högsta vikt. Personalitet är ett fokusområde liksom personalens utbildning. Att behärska det svenska språket så väl att de boende förstår vad som sägs arbetas det intensivt med.

Varje boende har en "profil" såsom konst, musik, trädgård eller mat. Att välja boende efter profil är inte vanligt, geografisk närhet är ofta viktigare. Men profilen skapar gemenskap bland boende och personal.

Service och omsorg i hemmet (Hemtjänst). Hemtjänst är en viktig service för de äldre som vill bo kvar i det egna hemmet. Hemtjänst består av två delar: servicetjänster som består av hjälp med städning och inköp, och den tunga hemtjänsten, som kräver biståndsbedömning, där den äldre får hjälp med uppstigning, påklädning, hygien m.m. Hemtjänst upphandlas i Solna enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) och bedrivs av både kommun och privata aktörer. Den kommunala verksamheten Humaniora har ca 50 % av användarna. Förutom Humaniora finns fem stora hemtjänstföretag verksamma i Solna.

Dagens målet i Solna avseende antal kontaktpersoner per 2-veckorsperiod är 12. Målet följs löpande och är i princip uppnått, vilket ger Solna en tätplats i Sverige. Strävan finns att nå ännu lägre.

Kravet vid upphandling är att varje användare ska ha en kontaktperson.

Övriga tjänster. Nu finns det högst en MAS, medicinsk ansvarig sjuksköterska, och en MAR, medicinsk ansvarig för rehabilitering, inom kommunen. Läkarkontakter sköts av regionens

vårdcentraler och för Vård- och omsorgsboendena finns avtal med två läkarorganisationer, Danderydsgeriatriken och Jakobsbergsgeriatriken.

Ensamhet bland äldre inom kommunens verksamheter är utsedd som prioriterat område, och flera projekt pågår för att minska ensamheten, så som Väntjänsten. Det är inte enkelt, men den verksamhet som bedrivs på kommunens sju seniorträffar och inom de olika pensionärsföreningarna SPF och PRO är viktigt.

Kommunen har ett mycket väl fungerande Anhörigteam, som söker kontakt med dem som behöver hjälp i vård av sina anhöriga.

Solna kommun har ett Äldre- och funktionshinderombud, som organisatoriskt är placerad under Kommunstyrelsen. Dit kan personer vända sig för att få stöd och hjälp i frågor som rör kommunens tjänster.

Kommunen har anställt en "IT-fixare" som hjälper de årsrika med personligt IT stöd, även i hemmet. Installation av IT på boendes rum på SÄBO pågår.

31. Hyreslägenheter avsedda för äldre ges beteckningen "Seniorboende" och ansökan till boendet samlas i en gemensam kö inom Signalisten. Benämningen "trygghetsboende" är onödig och ska tas bort.

32. Liberalerna anser att god och näringsrik mat samt trivsamma måltider är en viktig kvalitetsfråga i äldreomsorgen. Att förebygga undernäring minskar också risken för andra hälsoproblem.

33. RUT-tjänster ökar äldres självbestämmande och är ett bra komplement till hemtjänsten för den som bara behöver service i vardagen. Matlagningstjänster bör åter omfattas.

34. Personal inom Vård och omsorgsboende och Hemtjänst ska få möjlighet till fast anställning och antal timanställda minimeras. Möjlighet till vidareutbildning ska ges och krav på kunskap i svenska ska förstärkas.

35. Antal kontaktpersoner, som besöker en person som är i behov av hemtjänst, ska vara högst 8 per 2-veckorsperiod.

36. Öka budgeten för verksamheten på de sju seniorträffarna och öka anslaget till pensionärsföreningarna, vilket är av stor vikt för att minska ensamheten.

37. Främja ett aktivt och hälsosamt liv för årsrika genom en väl genomtänkt stadsplanering där gröna områden blandas med bebyggelse. En trygg gångmiljö skapas genom tydlig avskiljning mellan gång och cykelbana, och med väl markerade övergångsställen både för gator- och cykelbanor. En väl fungerande snöröjning och sandning är mycket viktig för de årsrika.

38. Alla äldreboenden ska ha trådlöst nätverk och IT support.

Funktionshinderfrågor

En liberal politik innebär att skapa förutsättningar för att alla ska kunna bli sitt bästa jag, också personer med funktionsnedsättningar. De friheter andra tar för givna finns inte alltid för funktionsnedsatta och äldre. Vi eftersträvar ett inkluderande samhälle där man utgår från den mänskliga mångfalden och ökar allas möjlighet att leva ett självständigt liv. Det är ett liberalt samhälle.

39. Regeringens försämringar av LSS gör att ansvaret för stöd och service i allt större grad hamnar hos kommunerna. Det är viktigt att Solna följer de intentioner som avses i LSS-lagen. Liberalerna

kommer aldrig att vara delaktiga i en försämring av LSS.

40. Inom omvårdnadsförvaltningen finns ett äldre- och funktionshinderombud som hjälper till med rådgivning och praktiska tips. Liberalerna tycker att det är viktigt att den resursen finns kvar.

41. Vi vill att Solna, i likhet med flera kommuner i vår närhet, ska erbjuda kostnadsfri ledsagning för personer med funktionsnedsättning, även för den som inte omfattas av LSS. Det är en viktig frihetsreform för personer som annars kan ha svårt att fullt delta i samhället.

Socialtjänst

Liberalerna verkar för en socialtjänst som stärker den enskilda människans självständighet. Arbetet ska bygga på kunskap och evidens, och så långt som möjligt ska den enskilda ha möjlighet att bestämma själv. Solnamodellen är framgången bakom flera människors väg ut i den fria arbetet innebär. Liberalerna eftersträvar ett evidensbaserat arbetssätt i det sociala arbetet, vilket innebär att alla insatser, oavsett om det gäller missbruk eller insatser för unga, ska vara baserade på kunskap om vad som visar sig fungera. Forskning och beprövad erfarenhet främst!

42. Solnamodellen ska värnas. Den som behöver ekonomiskt bistånd ska, där så är möjligt, ha tydliga förväntningar på motprestationer om att delta i praktik eller utbildning eller annan verksamhet som motverkar passivitet och kan leda vidare till den reguljära arbetsmarknaden. Förväntningarna ska anpassas om personen också behöver hjälp med t.ex. missbruksproblem eller psykisk ohälsa. Offentligt skyddade anställningar (OSA-jobb) eller sociala företag är några olika sätt att även i sådana situationer, där detta är möjligt, vara med och göra en meningsfull insats.

43. Att kunna försörja sig själv skapar trygghet och frihet i tillvaron. Andelen hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är rekordlåg i Solna, och vi tänker göra allt för att det ska förbli så. Därför vill vi utveckla Solnamodellen. Socialtjänsten ska fortsätta arbeta med tydligt stöd och tydliga förväntningar på att människor ska komma vidare till egen försörjning.

44. I Solna ska det finnas ett tillräckligt stort utbud av gruppboenden för den som behöver det på grund av psykisk funktionsnedsättning. Med en växande befolkning kan det bli aktuellt att skapa fler gruppboenden.

45. Det finns ett behov i Solna av sociala kontrakt och träningslägenheter för den som tillfälligt behöver stöd för att klara boendet, till exempel på grund av missbruksproblem eller psykisk ohälsa. Den som byggt upp en självständig tillvaro ska kunna få överta kontraktet. Liberalerna vill utöka samarbetet med både Signalisten och privata hyresvärdar.

46. Liberalerna vill förebygga hyresskulder. Genom att ha budget och skuldrådgivning i tidigt skede, hindras hyresskulder från att uppstå. Ökat samarbete med hyresvärdar – privata som kommunala – samt civilsamhället behövs för att förebygga hyresskulder.

47. Modellen "Bostad först" har i andra kommuner visat sig vara framgångsrik för att hjälpa personer som är hemlösa och inte klarar att helt bryta sitt missbruk, något som normalt är ett villkor för att få hjälp med bostad. Det kan vara lättare att börja arbeta med sitt missbruksproblem när boendet är ordnat. Vi vill att Solna inför "Bostad först"-modellen som ett alternativ vid socialtjänstens individuella bedömning för både missbruk och hemlöshetsproblematik.

48. Socialtjänsten ska ha fortsatt hög personaltäthet. Personalen ska ha en god arbetsmiljö så att Solna är en attraktiv arbetsgivare.

49. Liberalerna vill stärka kommunens samarbete med föreningslivet och andra frivilligkrafter. Dels som komplement till kommunens verksamhet, dels för att nå individer som inte önskar kontakt med

kommunen. Konkreta exempel är kvinno- och brottsofferjourerna samt organisationer som ger stöd åt hemlösa eller personer med missbruksproblem.

50. Samverkan socialtjänst/skola/polis ska utvecklas och måste börja så tidigt som möjligt. Även förskolan behöver vara delaktig. Ju tidigare risksignaler kan fångas upp, desto bättre chans till framgång. Det förebyggande arbetet är A och O. Så långt sekretesslagen tillåter ska socialtjänsten samverka med polisen i alla frågor där det gäller unga som är inne i riskbeteende genom t.ex. droganvändning eller kriminalitet.

51. Samverkan över kommungränser, med socialtjänst och polis i andra områden, ska utvecklas. Gäller t.ex. för att fånga upp ungdomar med riskbeteende.

52. Viktigt att utveckla stödet till personer med psykisk funktionsnedsättning för att få vardagen att funka.

53. Samverkan med frivilliga krafter mycket viktig. Kvinnojouren, brottsofferjouren, självhjälps föreningar, sociala företag och kooperativ etc. bidrar alla med ovärderliga insatser.

54. När socialtjänsten behöver agera måste det finnas ett helhetsperspektiv där också personens anhöriga blir sedda. Det kan handla om att se t.ex. hela familjens situation där en familjemedlem blir aktuell hos socialtjänsten.

Fokus på unga lagöverträdare

55. Unga lagöverträdare ska få insatser så tidigt som möjligt. Socialtjänsten ska kontakta vårdnadshavaren inom 24 timmar efter att polisen gripit en ung person. Insatserna ska ske även om den unge är under 15 år. För unga som särskilt är i riskzonen för att hamna i kriminell livsstil ska det kunna bildas en socialinsatsgrupp för individuella insatser med de vuxna som är viktiga för den unge

56. Ju fler unga vuxna vi kan få ut ur och hindra att komma in i kriminell livsstil desto bättre. Skolans och socialtjänstens arbete behöver hänga ihop med vad som görs av polis och det civila samhället.

Demokrati och likabehandling

Demokratin ska inte tas för given. Den måste vinnas på nytt för varje generation. Det får inte bli för långt mellan de folkvalda och Solnaborna. Demokratiska uppdrag ska inte göras för svåra att praktiskt utföra.

57. Det är lätt att häva ur sig tvärsäkra påståenden och starka åsikter om meningsmotståndare. Vi vill motverka en hård ton i debattklimatet genom att göra det så lätt som möjligt för Solnaborna att träffa sina politiker och tjänstemän.

58. Den lokala demokratin ska utvecklas. Det ska vara lätt för dig som invånare att skaffa dig insyn i den kommunala beslutsgången och säga din mening i de frågor som du bryr dig om.

59. Vi vill ha fler digitala medborgarenkäter och andra sätt att använda ny teknik som komplement till traditionella möten. Stadens webbplats ska bli mer användarvänlig, och självklart ska den viktigaste informationen finnas även på lätt svenska samt på andra språk. Webbspelningarna av fullmäktiges sammanträden ska textas så att fler invånare kan ta del av debatterna i efterhand.

Jämställdhet och likabehandling

Liberalerna vill ha ett öppet och jämställt Solna, fritt från all slags diskriminering. Men vi vet också att vi inte är där ännu. Det krävs ett aktivt arbete där frågor om likabehandling blir en självklar del i alla verksamheter. Vi vill att alla stadens verksamheter, oavsett utförare, ska präglas av jämlika

villkor och att jämställdhets- och likabehandlingsfrågorna ska integreras i alla verksamheter.

60. Staden har på Liberalernas initiativ bildat en **likabehandlingskommitté** som styr stadens övergripande arbete mot all diskriminering. Liberalerna tänker fortsatt stödja arbetet med

likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Likabehandlings- och jämställdhetsarbetet måste pågå ständigt.

61. **Jämställd och jämlik medborgarservice.** Alla verksamheter som bekostas av kommunala medel – oavsett hur de bedrivs – ska uppfylla kraven på likabehandling. Detta ska också genomsyra upphandlingsprocessen.

62. **Mångfald av utförare** – bra för jämställdheten! Många av stadens verksamheter är starkt kvinnodominerade. Solnas satsningar på valfrihet gör att dessa kvinnor inte bara är hänvisade till en enda arbetsgivare. De privata alternativ som har vuxit fram inom vård, omsorg och skola gör att det finns många arbetsgivare att välja på, och den liberala valfrihetsmodellen har också skapat möjligheter för den som vill starta eget. Det är bra för både valfriheten och jämställdheten. Liberalerna säger nej till vänsterns planer på att stoppa privata utförare i välfärden, men sätter stor vikt på kvalitén.

63. **Solna stad – en jämställd arbetsgivare!** Liberalerna har varit pådrivande för att få bort ojämsställda löner, och vi bevakar att detta goda resultat kan upprätthållas. Vi anser att det är självklart att alla förvaltningar har egna kontaktpersoner i likabehandlingsfrågor. Alla anställda i Solna stad ska också erbjudas regelbunden utbildning om likabehandlingsfrågor. Solna stad ska vara en förebild vid rekryteringar av personal vad gäller att säkerställa diskrimineringsfria processer.

64. **Kvinnofrid ska råda i Solna!** Våld kan förekomma i alla slags relationer, men den absolut vanligaste formen är mäns våld mot kvinnor. Därför är våld i nära relationer inte bara en grov kränkning av offret utan också ett hot mot ett jämställt samhälle. Kvinnojouren i Solna räddar liv och ska ges fortsatt stöd. Socialtjänsten ska erbjuda särskild hjälp åt den som utsatts för brott i den egna relationen. Samarbetet mellan polis, socialtjänst och frivilligorganisationer är livsviktigt.

65. **Allt börjar i skolan.** Det är när vi är små som värderingar och livsvanor grundläggs. Alla har rätt att få en uppväxt fri från fördomar, rasistisk jargong och förtryckande könsroller. Föräldrarna har ett stort ansvar, men arbetet i förskola, skola och föreningsliv är också centralt. Alla föreningar som får bidrag från staden ska ha likabehandlingsplaner. Staden ska fortsätta att stimulera likabehandlingsområdet.

66. **Kommunen ska säkerställa att åtaganden gentemot nationella minoriteter uppfylls**, så som tillgång till förskola, modersmålsundervisning och äldreomsorg på minoritetsspråk. Skolan ska ge god kunskap om de fem nationella minoriteterna.

67. **Inga bidrag** ska delas ut till odemokratiska organisationer eller organisationer som motverkar jämställdhet.

HBTQ-frågor

68. **Solna ska vara en bra stad att leva i för den som är homosexuell, bisexuell eller transperson.** Arbetet för likabehandling ska inkludera frågor kring sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck. Liberalerna tog initiativ till att stadens biblioteksverksamhet är hbt-certifierad, och vi vill fortsätta satsa på att höja hbt-kompetensen i alla stadens verksamheter. Detta är bland annat viktigt i skolan och förskolan, på ungdomsmottagningen och i fritidsverksamheterna, men också inom

äldreomsorgen och annan socialtjänst.

Ett hållbart och levande Solna

Vår vision om Solna är en stad full av liv. Gator, torg och parker är inbjudande. Fler lokaler i bottenvåningarna vid gatustråk och torg gör att butiker, föreningar och mycket mer får plats. Det berikar gatulivet. Stadsmiljön är välskött och upplevs som trygg och snygg. Miljöer som tidigare var slitna har rustats upp. Vi efterkräver en genomtänkt och ambitiös arkitektur och samhällsbyggnadspolicy.

Liberalerna vill bevara och utveckla Solnas kombination av stadsmiljö och natur. Solnas parker och grönområden är en självklar del av stadens själ. Nya parker ska utformas för att möta behov och önskemål från såväl gammal som ung. Vi vill att grönområden och parker länkas samman och att urban grönska som gröna bakgårdar och koloniområden uppmuntras. Även enstaka träd, gröna tak och gröna refuger är viktiga för helheten.

Alla barn ska få den plats de behöver för sin utveckling. I Liberalernas Solna är förskolans gårdar stora nog för barnens lekar, och i barnens närmiljö finns plats för spontana aktiviteter.

Solna ska vara en modern stad som bidrar till en klimatsmart och hållbar värld. Stadsdelarna hänger samman, och det ska vara lätt att förflytta sig genom staden på cykel, till fots eller med kollektivtrafik. Vi vill därför att bostäder byggs nära kollektivtrafik och med goda gång- och cykelförbindelser till andra platser i och utanför kommunen. Miljöaspekter har en självklar plats i stadsplaneringen, både för boendemiljön och för att värna vårt klimat.

I Liberalernas Solna står människan i centrum.

Stadsbyggnad

Bygga nytt

Solna ska vara den hållbara staden. Social, ekonomisk och ekologisk utveckling ska kombineras med hänsyn till kommande generationer. Solna ska vara en stad där tillväxt och god hushållning med ändliga resurser går hand i hand. Det görs genom att bygga en tät stad med, högkvalitativ arkitektur och väl definierade, vackra gaturum. För att människor ska ha frihet att välja vill vi att bebyggelsen ska präglas av en mångfald av hustyper, upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar. Detta behöver staden ta särskild hänsyn till vid nybyggnation.

De hus som byggs ska stå länge, och hur de ser ut har stor betydelse för hur vi invånare upplever vår stad. Kommunen ska uppmuntra till inspirerande, nydanande och vacker arkitektur.

Marken i Solna är attraktiv för både fastighetsutvecklare och nya invånare. Det tycker vi är positivt. Många är de som vill bo i vår stad – barnfamiljer, par, singlar, unga och äldre. Vi vill att det ställs krav på kvalitet när det byggs nytt i Solna. Vi menar och tror att det går att skapa ett bra och hållbart byggande, både i god samverkan med dem som vill bygga och med lyhördhet för dem som ska bo och leva här.

Avvikelser från gällande regler får inte utgöra standardnivå utan ska vara just avvikelser.

1. Solnas stadsdelar ska knytas ihop mer och ges en tydligare stadskaraktär. Stadsdelarnas olika

kvaliteter ska förstärkas så att de får en tydligare identitet.

2. Vi vill att det tas ett större politiskt ansvar för stadsplaneringen och att staden uppmuntrar byggande med **inspirerande, nydanande och vacker arkitektur, både avseende bostäder och kommersiella fastigheter.**

3. **Ett policydokument** behöver tas fram som beskriver kommunens stadsbyggnadsstrategi för att få ett mera sammanhållet Solna. Den ska vara ett stöd för politiker och tjänstemän i dialog med byggherrar och för att kommunicera externt. Dokumentet ska innehålla strategier för stadsbyggnad, bebyggelse och bostadsgårdar, utformning av allmän mark och cykel- och gångvägar.

4. **Den levande staden** finns där människor rör sig i det allmänna rummet. Vi vill bidra till ett levande Solna genom att bygga staden med en bra mix av bostäder, arbetsplatser och service.

5. **Vid nybyggnation** är det särskilt viktigt med en helhetssyn så att den nya bebyggelsen stärker kopplingar mellan befintliga stadsdelar och bidrar till en attraktiv stad.

6. Det behövs **fler bostäder i Solna, inte minst hyresrätter.** Vi vill att samarbetet intensifieras mellan Solna kommun och den kommunala bostadsstiftelsen Signalisten och att Signalisten ökar sitt byggande av hyresrätter. Signalistens ambition att skapa 1.000 nya hyresrätter bör fördubblas till 2.000.

7. Med ett genomtänkt arkitektur skapas **attraktiva gator och torg.** Det vill vi göra genom en medveten gestaltning med hänsyn tagen till solljus, buller, vindriktning bland annat.

8. Alla nya projekt ska ha en **tydlig hållbarhetsprofil.** Det kan gälla uppvärmningssystem, isolering, solceller och gröna tak.

9. Det är viktigt att vi i alla större områden planerar för **en mångfald av upplåtelseformer.** I alla stadsdelar bör en viss upplåtelseform inte ha större andel än 75 procent. Det måste vara möjligt och attraktivt för människor i olika inkomstlägen att bo i Solna.

10. Vi vill att kommunen aktivt ska **underlätta för fler aktörer** att komma in på fastighetsmarknaden. Det kan göras genom en proaktiv markplanering med viss andel mindre tomter. Det öppnar upp för fler privata aktörer att på eget initiativ bygga i Solna.

11. Nybebyggelsen ska utgå från kvartersbebyggelse med lokaler i bottenvåningarna och variation på bebyggelse. **Det bör alltid finnas en park i nära anslutning till varje nytt bostadsområde.** Liberalerna har en lång tradition av att stötta svensk naturvård. Vi vill att fortsatt hänsyn tas till viktiga naturvårdsintressen i Solna.

12. **Solna bör prioritera boendeparkeringar framför ständigt flera arbetsparkeringar,** och de behöver vara tydligt markerade. Staden bör verka för att vi har en väl utbyggd laddinfrastruktur för elbilar. Tillgängligheten till parkeringsplatser kan förbättras om parkeringsstädning sker under dagtid och inte på natten.

13. Stadsplaneringen ska ge möjlighet för att **flera restaurangverksamheter ska kunna ha uteserveringar på sommaren samt att olika kulturevenemang kan organiseras.** Eventuellt kan trafiken omdirigeras under några veckor och cyklandet och promenader kan uppmuntras under de varma månaderna.

Barnens Solna

14. Vår stad ska planeras så att **alla barn får den plats de behöver för sin lek och utveckling**. Alla större områden måste planeras utifrån ett barn och ungdomsperspektiv. Det ska finnas lekplatser, lokaler för idrott, kultur och fritid samt förskolor tidigt i stadsplaneringen. Förskolegårdar ska vara tillräckligt stora och i boendets närmiljö ska det finnas plats för lek och rörelse. **Rådfråga barnen** om utformningen i området innan ny lekplats anläggs.

15. Vi vill bygga upp en **trafiklekpark** någonstans i Solna med ringlande asfaltgångar för småtrafikanter, där barnen kan leka och samtidigt lära sig lite trafikregler.

16. **Skatepark, kickbike-park eller motsvarande i Järvastaden, eventuellt även en fritidsgård**. Det finns mycket aktiviteter i Järvastaden för yngre, men behövs något för barn i mellanstadie/högstadielåder att göra på fritiden också. Barnen som flyttade in började nu bli större och det vore bra med kommunal satsning i området.

Underhåll, förnya och förbättra

Det är viktigt att stadens gator, gångvägar, parker och andra offentliga rum underhålls och är i gott skick. Vi har även äldre stadsdelar som behöver förnyas och förbättras på olika sätt, till exempel Hagalund och Bagartorp.

17. **Förnya och förbättra i äldre stadsdelar i nära dialog med de boende och fastighetsägare i dessa områden**. I dialogen öppnas för de boendes inflytande över sin närmiljö.

18. Vid löpande underhåll av fel och brister i stadsmiljön ska det vara självklart att **alla stadsdelar behandlas likvärdigt i enlighet med beslutade riktlinjer**.

Natur och kulturmiljö

Vi Liberaler vill att det gröna Solna ska utvecklas och förädlas. Solna har sammantaget stor andel grönytor, men med undantag av främst nationalstadsparken ligger många parker och andra naturområden som spridda öar i staden. Vi vill länka samman parker och på så sätt skapa sammanhängande grönstråk. Parker och grönområden ska vara en viktig del när nya områden planeras.

Biologisk mångfald är viktigt, därför har, på Liberalernas initiativ, en bigård för pollinering öppnat i Hagalund, våren 2021.

Tryggheten är också viktig, därför har Liberalernas drivit projektet med en 5 km elljusspår från Järvastaden till Igelbäckens naturreservat, som färdigställs under 2022. Detta har gjorts med stor hänsyn till djur och vegetation och skapar möjlighet för fler att motionera i en naturskönt och stadsnära område.

19. **Kopplingen ska stärkas mellan Skytteholmsparken och Huvudstafältet**, som i sin tur knyts ihop i ett stråk ned till Huvudsta strand. Byggnaderna och marken vid Augustendal vid Huvudsta strand ska rustas upp.

20. **Huvudstafältet** ska rustas upp och göras mer attraktivt att vistas på.

21. **Gula linjens tunnelbaneuppgång** som ska anläggas intill Dalvägen ska utformas så att intrånget i parkstråket längs Dalvägen blir så litet som möjligt. Parken rustas upp så att den bättre fungerar som närpark och spridningskorridor.

22. Vi liberaler är måna om att **biologisk mångfald** tas med i beräkningen när nya öppna, sammanhängande grönstråk planeras.

23. **Stadsträdgårdsmästarens roll** måste bli mer strategisk för att våra grönområden ska behållas, utvecklas och vara hållbara i framtiden.
24. **Minst en park i varje stadsdel ska ha en bra lekpark med särskilt god lekutrustning.**
25. **Flera parkmiljöer kan förnyas** genom att kompletteras med fruktträd och bärbuskar.
26. **Fler möjligheter till odlingslådor** ökar trivseln i staden.
27. Kommunen ska initiera och ge stöd för att starta **fler bigårdar** runt om Solna. Det förbättrar förutsättningarna för pollinerande insekter som är viktiga för den biologiska mångfalden.
28. Vi föreslår att "Rödingarna" – SJ:s gamla personalbostäder – när de nu har flyttats till Överjärva gård och rustats upp utvändigt, också görs iordning invändigt så att de kan tas i bruk och bli till nytta för stadens föreningsliv och medborgare.
29. **Solnas hembygdsgård Charlottenburg** ska rustas upp, liksom trädgården som hör till. 30. **Fräscha upp Solnas hundrastgårdar** och se till att de finns i varje stadsdel.

Överjärva gård

En viktig del av Solna's historia finns vid Överjärva gård, som vi vill ska utvecklas så att det blir ett resmål för både kommunens invånare och långväga gäster. Överjärva gård är ett viktigt område för lärande, historia, kultur, natur och upplevelser och därför har Liberalerna startat ett utvecklingsprogram med fokus på hållbarhet och turism. Det övergripande syftet är att utveckla den sammanhängande natur- och kulturmiljön Överjärva gård i Igelbäckens naturreservat som ett besöksmål för lustfyllt och livslångt lärande där samverkan kring hållbar utveckling är central. Programarbetet är en pågående process som präglas av dialog

31. Liberalerna ska se till att programmet drivs framåt och att Överjärva gård bevaras och utvecklas.
32. För att det ska vara lätt att ta sig till Överjärva gård vill vi förbättra gång- och cykelvägarna dit. För detta behövs också en dialog med vår grannkommun Sundbyberg som gränsar till Överjärva.
33. Vi vill att det närliggande naturreservatet kring Igelbäcken tillsammans med Överjärva gård ska ingå i en gemensam plan för det gröna Järva i Solna. Genom skyltning och gångvägar kan Igelbäckens naturreservat tillgängliggöras.
34. Levandegör Solnas historia genom att renovera Vinterträdgården och Gula villan och ta dem i bruk för publik verksamhet. Vinterträdgården ska kunna hyras för exempelvis bröllop.
35. Överjärva gård ska utvecklas till ett ekologiskt och rekreativt centrum som till exempel sprider kunskap om hemmaodling.
36. Genom bättre skyltning och guider kan besökare ledas genom området och alla dess delar.
37. Vi vill att man aktivt arbetar med att skapa en berättelse kring Överjärva gård som plats, för att förstärka upplevelsen av den.
38. Vid Överjärva gård skall det finnas en närvaro av hästar, får, höns och andra djur som bidrar till attraktiviteten, upplevelsen och lärandet.
39. Naturskolans verksamhet ska inte bara bevaras utan också byggas ut så att alla Solnas barn och elever under uppväxt och skolgång kan göra fler besök och lära sig om stadarliv, naturkunskap, djur, historia m.m.

40. Inrätta ett 'naturrum' som kan utgöra nav för lärande och besökare till Igelbäckens naturreservat.

Kommunikationer

I Solna ska det vara smidigt och tryggt att röra sig. Vi ligger i en expansiv region och det ska vara enkelt för alla att själv välja lämpligt transportmedel. När det är trångt i gaturummet vill vi ge ökad prioritet åt gående, cyklister, kollektivtrafikresenärer. Bilparken behöver samtidigt utvecklas för att vara mindre platskrävande och minska miljöpåverkan i form av buller och avgaser.

Trafikmiljö

41. Trafikmiljön är Solnas största lokala miljöproblem. Genomfartstrafiken genom stadsdelen skall motverkas genom trafikplanering. Kontinuerliga luftförorenings- och bullermätningar skall göras och åtgärder sättas in där problemen är som störst.

42. Vi föreslår att träd planteras som luftrenande buffert mellan trafik och bebyggelse.

43. Vi vill skapa bättre möjligheter för gående genom att kommunen tar fram en gångplan för Solna. Det ska finnas attraktiva gångvägar som kopplar samman bebyggelseområden, parker och grönområden.

44. Solna har många fina strandnära områden, där tillgängligheten och möjligheterna att vistas kan förbättras, bland annat genom upprustning av stigar, gångvägar och allmänna bryggor. Som en del av strandmiljön ska det finnas utegym, grillplatser, utkiksplatser, badbryggor med mera.

Cykling

45. Vi vill höja ambitionerna när det gäller att underlätta för cyklister, inte minst i närmiljön i vår stad. Solnas befintliga cykelplan behöver förbättras. I anslutning till större gator och leder behövs fler tunnlar så att cyklister och gående slipper korsa motortrafiken.

46. Det ska finnas gott om attraktiva cykelparkeringar vid våra publika attraktioner som ishallar, badanläggningar och centrumanläggningar.

47. Cykelpendling ska uppmuntras. Det behövs bättre cykelstråk mellan Solna och våra grannkommuner.

Kollektivtrafik

Stora delar av Solna är väl försörjda med kollektivtrafik, inte minst spårbunden sådan. Det är dock viktigt med vissa förbättringar i busstrafiken

48. Bussfiler för bättre framkomlighet bör skapas på Frösundaleden och eventuellt på Solnavägen.

49. Stadsdelarna Järvastaden och Bergshamra behöver bättre bussförbindelser med centrala Solna. För Järvastaden kan det handla om större turtäthet.

50. På sikt bör Bergshamra knytas ihop med västra och centrala Solna genom en förlängning av antingen tunnelbanans gula linje eller tvärbanan.

51. Kollektivtrafik nära idrottsanläggningar. Liberalerna ska se över att det finns goda kommunikationsmöjligheter nära idrottsanläggningar.

52. Bättre anslutning till plattformen för Ulriksdals station. Ulriksdals station har idag endast en uppgång vid Bagartorp. Det ska vara lätt att nå stationen från olika närliggande stadsdelar, därför en ny uppgång behövs mot Järvastaden och Nya Ulriksdal.

Biltrafik

Att köra bil erbjuder stor frihet, men de är utrymmeskrävande och bilismen är en stor källa till miljöföroreningar. Vi vill skynda på utvecklingen mot elfordon och andra bilar som ger ifrån sig mindre utsläpp. Bilpooler och, inom en framtid, självkörande fordon kan bidra till att gaturummet kan användas mer effektivt.

53. Genom att placera ut fler laddstolpar på stadens parkeringsplatser, kan Solna leda utvecklingen mot att fler kör elbil framför fossildrivna bilar. Till exempel ska Signalisten öka andelen elstolpar på sina parkeringsplatser.

54. Vi liberaler vill också att det ställs krav på stadens entreprenörer att köra miljövänligt i sina uppdrag. Stadens egna bilar ska vara elbilar.

Ett lärande Solna

I Solna får alla barn möjlighet att växa och utvecklas. Barn och unga ska ha möjlighet att delta i många aktiviteter som är öppna för alla, håller hög kvalitet och är fria från diskriminering. Förskolan ska vara en trygg plats som förbereder barnen för skolan och livet. Öppna förskolan och förskolan ska nå alla barn och ge dem förutsättningar att utvecklas. Verksamheten vid fritidshemmen betyder mycket för många barn, och ska hålla hög kvalitet. Kunskap är den viktigaste faktorn för att stärka ungas möjlighet att leva i frihet. Utbildning ger alla chansen att välja sin egen väg i livet. Kunskap bryter barriärer, öppnar nya vägar och ökar självständigheten. Solnas skolor ska ställa höga krav och ha höga förväntningar på alla elever. Så uppnår vi en likvärdig skola där alla elever har samma möjlighet till utbildning. I Liberalernas Solna får alla barn en god start i livet och vår ambition är att Solna ska bli Sveriges bästa skolkommun.

Kultur, idrott och föreningsliv är viktiga mötesplatser där barnen delar upplevelser och integreras. Det stöd Solna stad ger till fritidsaktiviteter ska garantera att flickor och pojkar får lika förutsättningar, att elitsatsningar inte sker på bekostnad av breddidrott, att alla har möjlighet att delta samt att ett utökat samarbete och ansvarsfördelning med föreningslivet möjliggörs.

Ledarskapet

Rektorer och andra skolledare är avgörande för skolans pedagogiska utveckling. Det finns ett tydligt samband mellan, nämndens, förvaltningens och skolans styrnings- och ledningskvalitet och elevernas prestationer. Ett bra ledarskap erbjuder också en bättre arbetsmiljö, till exempel lägre personalomsättning och färre långtidssjukskrivningar, vilket gör det mer attraktivt för personal att söka sig dit, vilket i sin tur kan verka positivt på elevernas resultat.

I arbetet med att stärka ledarskapet i skola och förskola vill Liberalerna se:

- Tydligt formulerade krav mellan skolledning, förvaltning och skolnämnd
- Ett bredare erbjudande av vidareutbildning
- Tydligt formulerad förväntan på vårdnadshavare/elev och skolan

1. Rektor leder verksamheten. Det är rektorn som ansvarar för att eleverna har förutsättningarna för att nå kunskapsmålen, för skolans pedagogiska utveckling och för att det är lugnt och tryggt i

skolan. Rektor ansvarar för att det finns en kultur på skolan som främjar höga förväntningar och hög elevmotivation. Rektor är även ansvarig för att stötta lärarna. **Liberalerna uppmanar tydligt formulerade krav och öppen dialog mellan rektorerna, förvaltningen och skolnämnden. Skolans ledning måste känna huvudmannens förtroende och stöd.**

2. Tydligt ledarskap i förskolan. Förskolechefens ledarskap är avgörande för förskolans kvalitet. Verksamhetens utveckling kräver ett pedagogiskt ledarskap, som genom förvaltningens systematiskt kvalitetsarbete skapar förutsättningar för att nå uppställda mål.

3. Bra skolledning. Rektorer och förskolechefer ska erbjudas regelbunden handledning och kompetensutveckling för att de ska kunna stärkas i sin yrkesroll. Särskilt viktigt är det att samtliga skolledare får kontinuerlig fortbildning i ledarskap. Det är också viktigt att skolledare får avlastning i administrativa uppgifter så att de kan fokusera på ledarrollen. Utbildningsförvaltningen ska erbjuda stöd när så behövs. Rektorer måste få möjligheten att skapa bästa möjliga lag för sin skola.

4. Vårdnadshavares engagemang. Rektorer och förskolechefer ska i högre grad än i dag vara den primära kontakten med vårdnadshavare i eskalerade elevfrågor. Vi vill också se så kallade föräldrakontrakt där skolans, vårdnadshavarnas samt elevens olika ansvarsområden tydliggörs.

Förskola med kvalitet

Allt fler barnfamiljer söker sig till Solna. Förskolan i Solna ska genomsyras av omsorg, trygghet, lärande och valfrihet. Personalens kunskaper och engagemang är avgörande för verksamhetens kvalitet och därmed barnens förberedelser för grundskolan. Liberalerna vill uppmantra alla förskolor att pröva nya och flexibla arbetssätt för att stimulera barns utveckling och lärande. Vi strävar efter hög personaltätheten i Solnas förskolor med hög pedagogisk högskoleutbildning. De öppna förskolorna för de minsta barnen är en viktig mötesplats för de familjer som inte använder sig av annan omsorg. Bra utomhusmiljöer vid alla förskolor är viktigt och närheten till grönområden bör utnyttjas.

I förskola vill Liberalerna se ett större fokus på:

- Mångfald som ger ökade valmöjligheter
- Större utbud av vidareutbildning för pedagoger
- Ökat stöd till barn i utsatta situationer och ett fokus på likabehandlingsarbetet •
Rätten till minst 30 timmars förskola per vecka

5. Rätten att välja. Som liberaler försvarar vi föräldrarnas rätt att välja förskola, både i och utanför Solna. Barnomsorg ska erbjudas på obekvämt arbetstid till de familjer som behöver det på grund av sitt arbete och sin familjesituation. Vi är positiva till att förskolor, såväl privata som kommunala, etableras och profilerar sig med olika pedagogiska inriktningar.

6. Satsa på förskollärarna. Solna ska vara en attraktiv stad för förskollärare att arbeta i. Liberalernas ambition är att all personal ska ha pedagogisk utbildning, samt utöka möjligheten till vidareutbildning.

7. Stöd till barn i utsatta situationer. Förskolan ska uppmärksamma barn som mår dåligt eller lever i utsatta miljöer. Tillsammans med socialtjänsten ska åtgärder vidtas så att barnet får möjlighet till en positiv utveckling. Behövs särskilda stödinsatser ska de ges tidigt och i barnets närmiljö.

8. Ökad jämställdhet i förskolan. Det är viktigt att jämställdhetsarbetet i förskolorna kontinuerligt följs upp. Vi vill att all personal som arbetar med barn ska genomgå återkommande likabehandlingsutbildning så att exempelvis flickor och pojkar behandlas på lika villkor. För oss är det självklart att aktivt uppmantra både kvinnor och män att söka arbete i Solnas förskolor, men samtidigt ha tydliga rutiner för att upptäcka och förhindra övergrepp.

9. Alla barn skall ges möjlighet att utveckla det svenska språket väl. Liberalerna ser ett behov av att stärka det svenska språkets ställning på förskolor där en majoritet av barnen har ett annat modersmål än svenska. I dessa grupper ska förstärkt hjälp i svenska erbjudas. All personal skall behärska det svenska språket väl.

10. Liberalerna vill ge möjlighet att alla barn går i förskolan minst 30 timmar per vecka, även i familjer med hemmavarande föräldrar. Barn behöver träffa och umgås med andra barn och utveckla olika förmågor i grupp.

Lärare

Skolan är Sveriges viktigaste arbetsplats. Arbetsplatser förändras i takt med omvärldens krav och behov. Med de behov som vi tydligt ser i samhället ur ett barnperspektiv måste vi bättre anpassa skolans sätt att organisera sig. I dag är det personal med specialkompetens som behöver ta mer plats i skolorna och avlasta lärarna. Arbetsuppgifter som de sociala teamen och sociala mentorerna kan ta hand om är exempelvis att vara en stöd i elevärenden, olika konflikter, föräldrakontakt. Vidare kan socialpedagogen ha ansvar för kränkingsärenden och vara en länk i arbetet med att få elever med hög frånvaro att komma till skolan. Genom att involvera flera vuxna runt eleverna finns det helt andra möjligheter att fånga upp konflikter tidigt och arbeta proaktivt med de.

Skickliga och behöriga lärare, med goda kunskaper i det svenska språket, är den viktigaste faktorn för elevernas lärande. Solna ska fortsätta ligga bra till när det gäller lärarlöner, läraryrkets status höjas samt arbetsvillkoren ska förbättras. Så kan vi också klara det växande behovet av att rekrytera nya lärare framöver.

I syfte att stärka lärarens situation vill Liberalerna:

- Avlasta lärarna för att frigöra tid till kärnuppgiften, att lära
- Att samtlig personal på skolan skall ges möjlighet till pedagogisk utbildning

11. Arbetsmiljön för lärare måste förbättras. En skola som präglas av trygghet och studiero och där läraren möts av respekt och tillit, från såväl elever som föräldrar, gynnar inte enbart eleverna utan skapar också en god arbetsmiljö för lärarna.

12. Låt lärarna vara lärare. Lärarens huvuduppgift är och ska vara att undervisa. Men idag går för stor del av lärarnas arbetstid åt till andra administrativa uppgifter, eller socialt omhändertagande av elever. Liberalerna vill avlasta lärarna som på sätt kan fokusera på sitt kärnuppgift. Först då kan vi se ett förbättrat skolresultat. För att möjliggöra detta vill vi att andra personalgrupper med rätt kompetens, så som sociala mentorer och lärarassistenter, skall finnas i och utanför klassrummet.

13. Fler speciallärare och specialpedagoger. Barn som har särskilda behov har rätt att få väl planerad hjälp så att undervisningen blir den bästa möjliga. Även denna elev ska kunna känna sig inkluderad i en ordinarie klass så långt detta är möjligt, med då behöver ordinarie läraren hjälp i klassrummet.

14. Övrig personal. På skolorna finns förutom lärare också andra vuxna som eleverna har kontakt med. Personal utan pedagogisk utbildning skall ges sådan utbildning för att möjliggöra arbete i Solnas skolor.

Eleven i centrum

En bra skola oavsett skolform rustar unga människor inför vuxenlivet och ger dem makten att forma sina egna liv. En lyckad skolgång är också den bästa försäkringen mot framtida utanförskap.

Liberalerna vision är att alla elever ska klara av grundskolan och hitta sin rätta plats i samhället.

För att säkerställa att elevens perspektiv alltid står i centrum vill Liberalerna:

- Fokusera på varje enskild elevs behov, bland annat genom nivåindelning på studier och stödinsatser
- Elevens välmående, t.ex genom att Implementera handlingsplanen som Solnas skolnämnd har antagit för att förebygga psykisk ohälsa i skolan
- Lugn och trygg studie miljö
- Stödja förslag för aktivt skolval ett par år innan skolstart (från 4 år)
- Införa en tio-årig grundskola

15. Alla elever ska kunna utvecklas och lyckas i skolan. Varje elev skall mötas av höga förväntningar och ges förutsättningar att nå sina mål. För att varje elev ska växa i kunskap krävs att både rektor, lärare, föräldrar och eleven själv tar ansvar. Nivågruppering som metod med olika lärare per grupp kan också användas för visa kärnämnen för att förbättra skolresultat. Detta är viktigt för både för elever som behöver mer stöd och de som behöver stimulans.

16. Elever har rätt att känna sig trygga och må bra i skolan. Antalet elever som känner sig otrygga och upplever kränkningar har ökat de sista åren. En förutsättning för att lyckas i skolan är att man trivs i sin klass, bemöts med respekt och medmänsklighet av klass kamrater och pedagoger. Liberalerna strävar efter nolltolerans när det gäller mobbning. Lärare och andra resurser i skolan ska informeras regelbundet i hur man ska gå tillväga när en elev hamnar i utanförskap. Här har elevhälsan ett viktigt uppdrag i enlighet med stadens handlingsplan för att förebygga psykisk ohälsa i skolan. Skolornas samarbete med organisationer som Friends ska fortsätta och förbättras och omfatta information till föräldrar. Skolans ledning bör se till att det finns en empatisk och medmänsklig kultur i skolan.

17. Barn i behov av särskilt stöd. Det är mycket viktigt att skolan uppmärksammar barn som med speciella behov eller mår dåligt. Krävs särskilda stödinsatser ska de ges tidigt och i barnets närmiljö. Mer resurser krävs i skolan för att kunna ha mindre undervisningsgrupper för de barn i behov av särskilt stöd. Barn som efter utredning behöver flyttas till resursskolor, ska få den stöd som behövs from Solna stad. Denna process behöver ses över tillsammans med skolförvaltningen.

18. Särbegåvade elever. De duktigaste eleverna kan behöva spurras med nya utmaningar. Stadens skolor ska följa existerande handlingsplan för att stimulera dessa elever. Tillsammans med näringslivet finns goda förutsättningar för att vid varje läsår uppmärksamma och premiera de duktigaste gymnasieeleverna i olika ämnen.

19. Trygghet och studiero i klassen. Studiero är viktig för att elever ska kunna nå sitt bästa potential i klassrummet. Lärarna ska ges möjlighet till att vara en auktoritet i klassrummet. Tydliga verktyg och kontrakt elev-förälder-lärare. Lärarna ska snabbare få hjälp av t ex extra resurser när arbetsro inte kan uppnås. Arbetsro är ett fokusområde för liberalerna.

20. Läxhjälp. Läxor är en viktig del i undervisningsarbetet. Många elever klarar läxorna på egen hand eller med hjälp av föräldrar eller syskon, men det finns också elever som inte alltid har den möjligheten. För just dessa elever är det extra viktigt att skolan ger dem stöd. Vi vill att alla elever vid behov ska fortsätta ha tillgång till läxhjälp.

21. Lovskola. En elev som inte har nått minst betyget E (godkänt) i ett eller flera viktiga ämnen vid läsårets slut har en uppförsbacke när skolan börjar igen till hösten. Några extra veckors undervisning under loven kan betyda mycket för eleverna, och goda möjligheter att höja betygen. Liberalerna vill

fortsätta och utöka lovskolan för de elever som riskerar att inte uppnå målen. Detsamma ska gälla för yngre elever i lågstadiet och mellanstadiet.

22. Satsa på läsning. Vi vill fortsätta lässatsningen på stadens skolor. För att öva upp läsförståelsen behöver barnen läsa mer och diskutera texter av olika slag med varandra och läraren.

23. Skolbibliotek som pedagogiskt verktyg. Föräldrarnas läsvanor ska inte avgöra om en elev ska få ta del av det litterära arvet. Skolbibliotek är ett pedagogiskt verktyg som med sin professionella personal kan bidra till att uppfylla elevernas kunskapsmål. Vi vill att Solnas skolbibliotek präglas av hög kompetens hos personalen samt generösa öppettider med bemanning för eleverna. Liberalerna vill starta nya projekt för att få igång läsning för barnen. Läsa äger!

24. Lärlingsutbildning. Elever är olika och för en del elever som läser ett yrkesprogram på gymnasieskolan kan det passa bättre att få undervisningen i yrkesämnena på en arbetsplats istället för i skolan. Att vara lärling kan göra att eleven lyckas bättre med studierna, samtidigt som inträdet på arbetsmarknaden underlättas. Vi vill att staden skall erbjuda lärlingsutbildningar på fler program.

25. Stimulera till intresse för naturvetenskap och teknik. Sverige som land är beroende av vår exportindustri och fler unga behövs inom teknik och naturvetenskap. Solna har unika möjligheter inom området utifrån vår näringslivsvänliga miljö. Skolan ska tidigt väcka intresse i natur och teknik ämnena. Vi vill att staden i samarbete med våra ledande företag gör en gemensam satsning på att öka intresset för teknik och naturvetenskap, genom att erbjuda olika prao möjligheter.

26. Förstärkt elevhälsa. Elevhälsan fyller en viktig funktion, med skolläkare, skolsköterska, kurator och psykolog. Solna ungdomsmottagning är också en viktig verksamhet inom elevhälsan. Liberalerna vill att stödet från kommun och region samordnas så att ungdomar snabbt och effektivt kan få hjälp utan att behöva slussas runt. Här vill vi i samråd med regionen lyfta upp vårdcentralerna ansvar kring psykisk ohälsa för unga samt sprida kunskap om första linjen till vårdcentralerna.

27. Temaföreläsningar. Liberalerna vill uppmuntra och hjälpa stadens skolor att anordna temaföreläsningar för föräldrar inom olika problemområden, såsom alkohol, droger och psykisk ohälsa.

28. Ökad jämställdhet i skolan. Det är viktigt att jämställdhetsarbetet i skolorna kontinuerligt följs upp. Vi vill att all personal som arbetar med barn ska genomgå återkommande likabehandlingsutbildning så att exempelvis flickor och pojkar behandlas på lika villkor. Det måste finnas en plan för våldpreventiva arbetet i skolan, samt satsning på pojkarnas skolresultat som ska medföra förbättrade livsmöjligheter.

29. Aktivt skolval motverkar segregation och gör att fler familjer tar tillvara möjligheten att välja. Vi vill stödja förslaget för aktivt skolval ett par år innan skolstart (från ca. 4 år), så att fler har möjlighet att söka till den grundskolan som önskas. Barn ska inte behövas ställas i kön från första månadslevnanden.

30. Tioårig grundskola. Små barn har lätt för att lära och ser lärandet med nyfikna ögon. Den ettåriga skolformen förskoleklass bör tas bort, och grundskolan bör bli tioårig med en obligatorisk skolstart från sex års ålder. Vi vill att Solna stad ansöker hos regeringen om att få bli försökskommun.

31. Inspirerande lokaler och materiel samt en hälsosam miljö. Förskolan och skolans lokaler ska ges

en estetiskt tilltalande utformning och skapa en trivsamt, ljus och ombonat studiemiljö. Skolgårdarna och skolområdet ska anpassas för elevernas olika behov av aktiviteter. Lokalerna ska vara välstädade och eleverna bör få ta ett större ansvar för trivselt i skolan. Miljön på förskolorna och skolorna ska vara hälsosamt. God städning, väl fungerande ventilation och regelbundna allergironder varje år minskar allergi- och astmabesvär. Vi vill dessutom se över hur vi kan säkerställa läroböcker till alla elever.

32. Miljötänk i skolan. Liberalerna vill se till att det finns återvinningsstationer i varje skola för pant, papper och plats.

33. Digital miljö. I dag har allt fler elever tillgång till datorer, som komplement, i skolan. Alla kommunala skolor i Solna är uppkopplade på internet och skoldatanät, och skolan är på god väg att digitaliseras. Målet ska vara att alla elever har tillgång till datorer och internet och att datorerna integreras i undervisningen i flera ämnen.

34. Hög kvalitet på maten. För att barnen ska orka med hela dagen måste maten i förskola och skola vara god och näringsriktig. Maten ska innehålla minst en tredjedel av det dagliga rekommenderade näringsintaget. En hög andel av råvarorna ska vara miljövänligt och klimatsmart framtagna. Liberalernas vision är att all skolmat ska tillagas på varje förskola eller på en restaurang i närheten av förskolan. Upphandlingen av mat ska ske med hållbar utveckling i fokus.

Fritidshemmen

35. Uppmärksamma personalen på våra fritidshem. Lärare i fritidshemmen måste uppvärderas då många barn spenderar en stor del av dagen där efter skolan. Liberalerna vill att Solna stad fortsätter utöka pedagogisk utbildning för fritidspersonalen där det behövs. Det är också viktigt att grupperna på fritidshemmen är väl sammansatta utifrån barnens behov.

36. Aktiviteter på fritidshem. Fritidshemmen ska ge eleverna möjlighet till stimulerande aktiviteter, så som spela fotboll, bordsspel, måla och annat som skolan kan tillhandahålla. Eleverna ska också kunna få läxhjälp på fritidshemmen.

Folkbildning – biblioteken, en grundpelare

Biblioteken ska vara tillgängliga och ha generösa öppettider. Såväl huvudbiblioteket som filialen i Bergshamra ska hålla hög klass på utbud och service. Det är viktigt att våra bibliotek är trygga och att ordningsstörningar inte accepteras. Biblioteken är kulturcentra och förvaltare av det fria ordet. Biblioteken är ställen dit människor kan söka sig för att se aktuella utställningar eller lyssna på musik, läsa läxor, träffa någon inbjuden författare eller samhällsdebattör eller besöka det internationella mediecentret. På biblioteket ska man också kunna träna svenska som nyinflyttad eller nyanländ Solnabo.

Liberalerna vill se ett större fokus på:

- Samordning av skol- och publika bibliotek
- Utveckla utbudet på biblioteken, T.ex med "teknikhörna" och utökad möjlighet till läxhjälp.

37. Biblioteket som mötesplats. Vi liberaler vill utöka stadsbiblioteket genom att ge möjlighet till att attrahera fler målgrupper och fler aktiviteter.

38. Utveckla skolbiblioteken. För att kunna nå till alla boenden i olika stadsdelar vill Liberalerna öppna vissa av skolbiblioteken till allmänheten utanför skoltid. En översyn av möjliga öppettider bör göras.

39. Samordna biblioteken inom Solna. Samordning av alla bibliotek, inklusive skolbiblioteken, under en av kommunen utsedd huvudbibliotekarie och en näringslivspedagog skulle göra att med kommunens invånare får en bredare kontaktyta mot biblioteken.

40. Samordna biblioteken över kommungränser. Vi liberaler är öppna för samarbete med bibliotek i andra kommuner. En åtgärd skulle vara gemmensamt bibliotekskort.

41. Ge biblioteken nya funktioner. Vi vill se teknikhörnor där det finns plats för att föreläsa, visa och svara på frågor om teknik, allt från att hur man använder digitala vårdtjänster och mobilt bank-id till att prova VR-glasögon.

42. Läxhjälp på bibliotek. Idag finns volontärverksamhet med läxhjälp på en del av biblioteken. Liberalerna vill uppmuntra denna verksamhet och ge pedagogiskt stöd till volontärerna.

Kultur

Solna ska vara en stad där både barn och vuxna erbjuds kulturella upplevelser, både i vardagen och utöver det vanliga. Staden ska utvecklas som kultur- och kunskapsstad med kvalitet som ledord. Kulturen berikar, utmanar och förenar. Ett öppet kulturklimat är ett livsvillkor i ett liberalt samhälle, och kulturellt skapande är dessutom viktiga förutsättningar för en levande demokrati.

43. Liberalerna kommer även i framtiden att vara garanten för kommunalt subventionerad musik och kulturskoleverksamhet av hög kvalitet i Solna. I och med kulturskolans flytt till Parkskolan öppnas fler möjligheter. Vi vill se mer av kulturskolans verksamhet i våra olika stadsdelar. Informera mera i skolor och på fritidsgårdarna.

44. Utveckla samarbetet med olika kulturföreningar för att kunna nå flera målgrupper än vad kulturskolan kan nå.

45. Kulturskolan i skolan – alla ska få en bra bild, introduktion till kulturskolan. Utveckla samarbetet kulturskolan-grundskolan. Kulturskolan skulle kunna vara mer närvarande i fritidsverksamheten antingen i skolans lokaler eller med besök till Kulturskolans lokaler.

46. Ny kulturscen i Solna. Inrätta en ny kulturscen i Solna. Här ska utrymme för såväl avkoppling och eftertanke som rika kulturupplevelser kunna erbjudas.

47. Konsten i Solna. Kulturlivet skapar viktiga mötesplatser i staden. När nya stadsdelar planeras eller gamla utvecklas ska det redan i planeringen skapas plats för kulturverksamheter och konstnärlig gestaltning. Minst en procent av byggkostnaderna bör avsättas till konstnärlig utsmyckning. Inköp av konst är ett bra sätt att stödja kulturen. Den konst som staden köper in bör vara tillgänglig och synlig för Solnaborna. Vi vill att anslagen för konstinköp huvudsakligen ska gå till utsmyckning av gaturummet samt till skolor, omvårdnadsboenden och andra miljöer där många rör sig. Staden bör även i samråd med stadens näringsliv verka för att stadens konstsamlingar blir mer tillgängliga, gärna på de platser som samlar många människor och gärna med hjälp av ny teknik.

48. Kulturmiljöer. Värdefulla kulturmiljöer representerar ett oersättligt arv som måste bevaras för framtiden. De kulturmärkta husen ska ges ett ökat skydd. Om- och tillbyggnader ska utföras med varsamhet. Det är viktigt att den bevarandeplan för äldre byggnader och miljöer av kulturellt värde i Solna, som Liberalerna tagit initiativ till, hålls levande. Ett sådant exempel är Gamla kulturskolan, kvarteret Odin.

49. Kulturskyltar. Vi vill att intressanta miljöer, händelser och personligheter i Solna ska

uppmärksammas genom att sätta upp speciella kulturskyltar. Genom att använda digitala lösningar kan denna kultursatsning lätt göras tillgänglig även för personer med synnedsättning och teckenspråksanvändare. Vi vill också utveckla möjligheterna att på olika sätt tipsa om olika typer av kulturpromenader i Solna.

50. Kultursponsring. En engagerad och närvarande publik är kulturens viktigaste stöd. Kultur kan inte enbart mätas i marknadstermer. Den offentliga finansieringen av kulturen behöver kompletteras med andra finansiärer. Staden bör därför genom sitt näringslivssamarbete aktivt uppmuntra företag att sponsra kulturevenemang i Solna och särskilt aktiviteter som vänder sig till barn och ungdomar.

51. Kulturhelg. Vi vill att Solna arrangerar en årligen återkommande kulturhelg där en mångfald av aktörer inom det lokala kulturlivet kan medverka.

Idrott och fritid

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och Solna ska även fortsättningsvis vara en idrottsstad av rang. Därför behöver vissa idrottsanläggningar rustas upp, men vi behöver också anlägga nya. Tack vare hårt arbete från Liberalerna byggs nu Solnas nya simhall, den största kommunala idrottsanläggningen på årtionden. Solna kommer inte att kunna erbjuda anläggningar för precis allt, men det vi har ska vara av god kvalitet. I de anläggningar som ägs av Solna ska breddidrott för barn ha företräde vid fördelning av tider. Fritidsverksamhet som lockar fler tjejer än killar ska ha samma stöd från staden som verksamhet som drar flest killar. Det är viktigt att ha ett jämställt stöd till idrott och fritid. Vi vill underlätta för barn och ungdomar att utöva idrottsaktiviteter och vara aktiva i föreningslivet.

52. Sprid ut fritidsverksamheten. Överallt i Solna ska det finnas meningsfull fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Det är viktigt att fritidsaktiviteterna utvecklas tillsammans med ungdomarna så att de förblir attraktiva. Ett bra fritidsutbud minskar riskerna för kontakt med våld och droger. Det ska också där det är relevant finnas goda möjligheter till läsläsning och viss stödundervisning. Samarbetet mellan skolan och fritidsverksamheterna bör öka ytterligare. Fler fritidsgårdar med specifik profil borde öppnas i andra delar av staden. Goda exempel är Fabrik 38. Idrottsplatser i Hagalund ska rustas och arbete har påbörjats för en idrottsplats i Järvastaden på liberalernas initiativ. Fler fritidsgårdar ska inrättas för barn i gymnasieålder.

53. Ge alla unga en chans. Förebyggande och uppsökande arbete är viktigt för att säkerställa att alla unga människor får likvärdiga möjligheter till livschanser. Stadens fältarbetare är mycket viktiga för arbetet med att möta unga i riskzonen. Staden bör stimulera och premiera initiativ med goda förebilder och där ungdomar stöttar ungdomar. Ett annat exempel är att engagera föreningar och ungdomsledare som i samarbete med staden vid behov aktivt kan bidra till fältarbetet. Föräldra- och vuxenvandringar ska uppmuntras och stödjas av staden.

54. Föreningsbidrag. Det kommunala stödet ska vara jämställt och gå till barn och unga, skapa en meningsfull fritid och vara hälsofrämjande. Inga kommunala bidrag ska gå till föreningar som inte främjar demokrati och mänskliga rättigheter. Inte heller föreningar som inte tillhandahåller en fullt säker träningsmiljö (både fysiskt och psykiskt) ska ha tillgång till kommunens stöd. Barnkonventionen ska efterföljas av alla föreningar. Vi skulle vilja se att föreningar som får kommunal stöd ska också kunna ge möjligheter till allmänheten till att prova olika sporter och låna olika utrustning. Även verksamhet för äldre ska ha möjlighet till stöd.

55. Handikappidrottens betydelse. Handikappidrott har stor betydelse för personer med funktionsnedsättning, genom träning, rehabilitering och gemenskap. Staden ska uppmuntra till samarbeten med handikappidrottsrörelsen och bidra till arrangemang som exempelvis Abrahamsdagen, som är en inspirationsdag för barn och ungdomar med funktionsnedsättning, och Stockholm International Paragames.

56. Det framtida idrottsbehovet. Tack vare Liberalernas arbete får Solna en nya simhall. Vasalundshallen är värd att rusta upp och vi vill också se en fullstor hall i nya Hagastaden. Vi vill även se fler utegym, fler spontanidrottsplatser och möjligheter till exempelvis parkour och skatepark. Vi vill även att staden upplåter lokaler för e-sport som väldigt många i kommunen utövar idag. Solna stad och grannkommunerna behöver stärka samarbetet avseende idrottsanläggningar.

57. Idrottslokaler. Vi vill rusta upp de anläggningar som är i behov av det samt inventera vilka nya som behövs.

58. Flexibla bokningsmöjligheter av idrottshallar. Liberalerna vill att skolornas idrottslokaler ska kunna nyttjas av olika föreningar efter skoltid, och på så sätt ge möjlighet till motion för flera grupper. De ska vara lätta att boka. Idrottsanläggningarna ska vara tillgängliga även för publik med funktionsnedsättning.

59. Idrottens hus. Liberalerna vill bygga ett idrottens hus mellan Solnahallen och Skytteholms IP. Där kan beredas plats för en multihall för exempelvis friidrott.

60. Utveckla Vasalundshallen till ett viktigt centrum för inomhusidrotter i Solna. Den nuvarande Vasalundshallen rustas upp och när simhallen flyttas till Frösunda omvandlas simhallen till en anläggning för inomhusidrott och kompletteras med två hallar för olika idrotter.

61. Dialog med idrottslivet är viktig. Solna stad ska samråda brett med företrädare för idrottsföreningarna rörande underhåll, renovering och utbyggnad av idrottsanläggningar samt rörande regelverk för tidsbokning, LOK-stöd och liknande.

62. Idrottssponsring. Vi är positiva till att privata företag sponsrar byggandet av idrottsanläggningar i staden. Målet är att öka utbudet av attraktiva anläggningar för medborgarna i Solna.

63. Idrott och hälsa för våra äldre. Vi vet att de som regelbundet utövar fysisk träning håller sig friska längre. Därför vill vi se en permanent satsning på träning för våra äldre.

64. Möjlighet till motion vintertid. Liberalerna vill uppmuntra till motion även vintertid. Vi vill därför se fler belysta skidspår och skridsskobanor.

